

Autopistes al futur

Aquest és un moment en què molts temes que semblaven inamovibles comencen a ser qüestionats. És temps de repensar moltes qüestions, en el món de la política i també de l'economia. I és que quan està a punt de complir-se el vintè aniversari de l'aprovació de la Constitució espanyola, comencen a sorgir veus que en demanen la reforma, o almenys una relectura que pugui donar cabuda a les aspiracions de les nacions històriques de l'estat a un major grau de sobirania. I des del Principat de Catalunya es reclama també un replantejament de les relacions econòmiques i fiscals amb l'estat. Catalunya contribueix cada any amb un 10% del seu producte interior brut al desenvolupament de la resta de l'estat, una xifra excessiva que pot acabar hipotecant el desenvolupament econòmic futur. Caldrà, doncs, arribar a un acord

sobre quin grau de solidaritat vol assumir Catalunya, però també el País Valencià i les Illes Balears, perquè totes tres són contribuents netes a la caixa de l'estat central. I la negociació del nou sistema de finançament que s'haurà d'aplicar a partir del 2001 serà el moment idoni per fixar aquest nou marc.

L'actual sistema de finançament és una qüestió heretada del passat. Les especials condicions en què es va dur a terme la transició del franquisme a la democràcia van fer que es deixaren aparcaades, o que s'acceptara un acord de mínims. A hores d'ara, a les portes del nou mil·lenni, però, són situacions difícilment sostenibles. No és estrany, doncs, que també en aquest moment haja sorgit un moviment important contra els peatges de les autopistes tant al País Valencià com a Catalunya. Bona part de la po-

blació no entén per què es paguen més impostos que a altres zones de l'estat i, en canvi, els poders públics inverteixen menys diners aquí que a altres zones. No entén que pague impostos i haja de tornar a pagar peatges a les autopistes per anar a qualsevol lloc, o fer hores de cues al volant. No entén que per anar d'Alacant a Madrid amb cotxe, i aviat també per anar de València a Madrid, pugui fer-ho per autovies gratuïtes i, en canvi, calga pagar per anar d'Alacant a València o de València a Castelló de

la Plana. Ni entén que l'estat no haja pogut acabar cap autopista gratuïta a Catalunya, quan a la resta de l'estat fa anys que n'hi ha milers de quilòmetres. A Madrid hi ha qui diu que el nacionalisme es cura viatjant, però quan algú que està acostumat a pagar per viatjar per carretera veu les autovies gratuïtes que hi ha a fora, possi-

blement la reacció siga la contrària.

A aquest sentiment generalitzat de discriminació s'hi afegeix el fet que algunes de les concessionàries d'autopistes gaudeixen d'una situació de monopoli que els permet obtenir importants beneficis. Per tant, s'entén que hi haja qui interprete que aquestes empreses s'estan aprofitant d'una situació política injusta. El model basat en els peatges no gaudeix ja del consens social que havia tingut en el moment en què afortunadament es van construir, i cal trobar-ne un de nou. L'intent d'al·leugerir el problema amb rebaixes dels peatges no ha servit per reduir el malestar social, perquè no fa sinó perpetuar durant més anys el problema.

En tot cas, el més segur és que encara trigarem molt a veure autopistes totalment gratuïtes, però no tant com fins ara ens havien fet creure. ■

"El més segur és que encara trigarem molt a veure autopistes totalment gratuïtes, però no tant com fins ara ens havien fet creure."

LA GALERIA

73

El Micalet compleix cent anys d'activitat cultural

Rosanna Melià

La Universitat de València rebrà el Premi Miquel d'Honor.

OPINIO

11

El capellà, el guàrdia civil...

Francesc Viadel

13

Estepé respon

Fabià Estapé / Toni Canis

13

Una mica tard

Miquel Ramon

15

Pocs canvis polítics...

Xavier Duran

16

Expedient X

Martí Domínguez

17

Quaranta anys de ...

Josep Sort i Jané

18

A Vera

Ramon Barnils

Per a qui creixem?

J. J. Pérez Benlloch

Biografies

Pau Viciano

19

Diner negre a Croàcia

Llibert Ferri

La puta del ministre

Xavier Vinader

82

La puta de la República

Joan Francesc Mira